

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320201898
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6320201898.1

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloletého Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, v striedavej starostlivosti rodičov, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., dieťa rodičov: otec Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., X. XXX a matka: U. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., I. XX, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletý odovzdaný do osobnej starostlivosti otca, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 25.08.2020 bol súdu predložený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého by súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k.1P/88/2019 zo dňa 03.02.2020, právoplatným dňa 17.02.2020, zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v týždňových intervaloch.

Otec maloletého podal dňa 07.07.2020 na Okresný súd Brezno návrh na vydanie neodkladného opatrenia o zverení maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti, keďže mal obavy, že matka maloletému nezabezpečuje riadnu starostlivosť a ohrozuje jeho zdravý vývin svojim nezodpovedným správaním pod vplyvom alkoholu. Uznesením súdu č.k. 8P/111/2020-26 zo 14.07.2020 bol tento návrh otca zamietnutý.

Oddelenie sociálnoprávnej ochrany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. po zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny stanovil v rodine nízku mieru ohrozenia dieťaťa a v rodine začal vykonávať opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zamerané na elimináciu a odstraňovanie negatívnych vplyvov ohrozujúcich zdravý vývin maloletého dieťaťa.

V rámci sociálnych zisťovaní matka maloletého neguje problémy s alkoholom, záujem maloletého dieťaťa je pre ňu prvoradý. Uviedla, že v minulosti sa jej stávalo, že požila alkohol vo väčšej miere, ale maloletému sľúbila, že sa to nebude opakovať. Z rozhovoru s maloletým bolo zistené, že matka je často pod vplyvom alkoholu.

Maloletý sa vyjadril, že mama mu prikázala klamať, aby sa nikto nedozvedel, že pije; matka s ním navštevuje vo večerných a nočných hodinách pohostinstvá. Pri jednom sociálnom zisťovaní ukázal na predkolení pravej dolnej končatiny odreninu spôsobenú pádom, keď išiel s mamou po tme do pohostinstva. Maloletý uviedol, že mama ho berie na viac dní k svojim kamarátom do Z. kde aj prespávajú; v tomto čase mu mama nevarí. Varenú stravu má len u otca, alebo pri starej matke vo B. Vtedy, keď je mama opitá nesmie ísť ani na dvor a s nikým sa rozprávať, aby nikto nevedel, že mama pije. Pracovníčka Obecného úradu B. v rozhovore uviedla, že má vedomosť o tom, že matka maloletého dieťaťa požíva často alkoholické nápoje. V obci je matku vidieť samú, bez maloletého dieťaťa, v obci sa často zdržiava v spoločnosti mužov s povestou alkoholikov. Obec má sprostredkovane vedomosť o tom,

že aj s maloletým dieťaťom navštevuje pohostinstvo vo večerných a nočných hodinách. Pracovníčka úradu tiež uviedla, že v zázpisnici Okresného riaditeľstva policajného zboru, ktorý rieši priestupok 12 maloletých detí vo B. je uvedené, že matka maloletého dieťaťa U. J. týmto maloletým deťom zabezpečila alkohol na oslavu konca školského roku. Jedno maloleté dieťa po požití alkoholu bolo odvezené v bezvedomí do NsP Brezno. Maloleté deti uviedli, že alkohol im kúpila U. J. Matka maloletého dieťaťa pristupuje k výchove a starostlivosti o maloleté dieťa nezodpovedne, opakovane ho vystavuje nevhodnému správaniu a prostrediu, čím vážne ohrozuje jeho zdravý vývin. Maloleté dieťa nemá matkou zabezpečené základné potreby bezpečia, istoty a nemá zabezpečenú primeranú výživu a stravu. Matka považuje svoje konanie za normálne. Maloleté dieťa sa cíti v starostlivosti matky ohrozené, je nútené klamať, aby sa matka na neho nehnevila.

Pri poslednom sociálnom zisťovaní v domácnosti matky na adrese trvalého pobytu matka zatajila prítomnosť v domácnosti - maloletý sa s týmto zveril otcovi, musel byť ticho, aby nikto nevedel, že sú doma.

3.1 Lustrovaním v registri tunajšieho súdu bolo zistené, že súd rozsudkom č.k. 1P/88/2019-59 zo dňa 03.02.2020 schválil dohodu rodičov, na základe ktorej bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždňových intervaloch, rodičia si maloletého menia v nedeľu o 16.00 tak, že otec má maloletého v osobnej starostlivosti párneho kalendárneho týždňa a matka má maloletého v osobnej starostlivosti v nepárny kalendárny týždeň, počas tejto striedavej osobnej starostlivosti súd rodičom výživné neurčil.

3.2 Z pripojeného súdneho spisu sp.zn. 8P/111/2020 súd zistil, že tunajší súd uznesením č.k. 8P/111/2020-26 dňa zo 14.07.2020 návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd o zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti, zamietol. Tento návrh otec maloletého odôvodnil tým, že matka nie je dobrým príkladom pre maloletého - strieda partnerov, požíva alkoholické nápoje, s maloletým chodí do pohostinstiev, zo strany matky je nízka starostlivosť o maloletého, nemá trezlivosť pri učení s maloletým. Stalo sa, že matka príde v noci domov opitá, na druhý deň ráno sa jej nechce vstávať a maloletého do školy nedá. Maloletý pre jej správanie nemá kamarátov. Keď matka nemá peniaze predáva čo sa dá - aj veci maloletého.

Maloletý sa v jeho prítomnosti u neho doma cíti veľmi dobre; v prípade jeho neprítomnosti mu s maloletým pomôžu jeho rodičia, sestra, príp. tiež jeho priateľka. Má vážne obavy o bezpečie maloletého, keď je u svojej matky.

Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o prešetrení pomerov súd zistil, že dňa 10.07.2020 v odpoľudňajších hodinách pracovníčky úradu vykonali v domácnosti matky bez ohlásenia vopred sociálne zisťovanie - v domácnosti bol neporiadok, pôsobila zanedbane. Maloletý bol čistý, oblečený primerane počasie. Matka pracovníckam uviedla, že nie je pravdou že požíva alkohol v čase keď má maloletého v starostlivosti. Podľa nej sa stalo len raz keď bola na oslave spolu s maloletým a otec maloletého zavolať na ňu políciu. Stará matka maloletého zo strany matky X. J. uviedla, že ona nemá vedomosť o tom, že by jej dcéra mala problémy s alkoholom.

Počas rozhovoru s maloletým bol neistý, pri každej otázke rozmýšľal. Uviedol, že tento týždeň je u mamy a stará sa o neho dobre, nič mu nechýba a je spokojný. Vie o tom, že mama niekedy pije alkohol. Obaja rodičia sa o neho starajú dobre. Vo voľnom čase chodí s mamou vonku. Dobre mu je pri mame, aj pri otcovi, ale viac času by chcel byť pri otcovi, lebo otec sa mu viac venuje, hrá sa s ním a všade chodia spolu.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny po svojich šetreniach skonštatoval, že matka zabezpečuje maloletému dieťaťu ambivalentnú starostlivosť. Prostredie v domácnosti matky nie je pre maloleté dieťa dostatočne bezpečné a stabilné. V domácnosti sú stiesnené podmienky, maloletý má spoločnú posteľ s matkou a matkiným bratom. Maloletý má vytvorenú pozitívnu väzbu k matke. V starostlivosti otca sa však cíti bezpečnejšie a istejšie, lebo otec sa mu viac venuje. Maloletý sa nevyjadril jednoznačne, že by chcel byť len v starostlivosti otca. Maloletý sa nejavil ako zanedbávané, alebo týrané dieťa. Nejavil sa však ani ako šťastné dieťa, skôr sa bál vyjadriť niečo čím by ublížil svojej matke, ktorú má rád a tiež chce byť aj v jej starostlivosti.

Vzhľadom na uvedené úrad súhlasil s návrhom otca, keďže nová úprava výkonu rodičovských práv a povinností by bola v záujme maloletého.

4. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1, veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

12. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

13. Podľa § 367 ods. 1 až 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne

14. Podľa Základných zásad čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa vyplýva, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Obmedzí sa len na osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver, z ktorého možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Záujem maloletého dieťaťa musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný.

16.1 Po posúdení návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. na nariadenie neodkladného opatrenia súd tento vyhodnotil ako nedôvodný, nakoľko návrh odôvodňuje okrem iného závermi z posledného šetrenia v rodine dňa 10.07.2020.

Ako už tunajší súd uviedol v konaní sp.zn. 8P/111/2020, za daného stavu nemožno jednoznačne konštatovať, že by bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého, že by bolo potrebné neodkladným opatrením vykonať okamžitý zásah súdu do úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému.

Pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O., ktoré vykonali sociálne zisťovanie u matky maloletého sami uviedli, že maloletý sa nejaví ako zanedbávaný, týraný, ale sa nejaví ani ako šťastné dieťa, bojí sa povedať niečo, čím by ublížil matke. Matku i otca má rad a chce byť v starostlivosti oboch rodičov.

16.2 Otcovi maloletého nič nebráni v tom, aby podal návrh vo veci samej o zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti. V konaní o takom návrhu sa súd bude podrobnejšie zaoberať pomermi maloletého a oboch jeho rodičov a bude zisťovať aká forma starostlivosti o maloletého je v záujme maloletého. Či zmena výchovného prostredia je v záujme maloletého závisí od rozsiahlejšieho dokazovania vo veci samej.

Za daného stavu v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia nemožno jednoznačne rozhodnúť aká forma starostlivosti o maloletého je v záujme maloletého. Týmto sa súd bude podrobnejšie zaoberať až potom, keď otec maloletého prípadne podá návrh vo veci samej o zrušenie striedavej osobnej starostlivosti a zverenie maloletého do len do jeho osobnej starostlivosti s tým, aby matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého.

17. Súd skutočnosti uvádzané v návrhu nebagatelizuje, zdôrazňuje povinnosť striktného prieskumu sociálne rizikového správania matky v konaní vo veci samej (možné problémy s alkoholom), ktoré však apriórne nevyklúčujú jej spôsobilosť riadne sa starať a vychovávať dieťa.

Na základe uvedených skutočností mal súd za to, že tu nie je naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov ako základnej podmienky pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia, a preto návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny O. na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 357 písm. a/ a § 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).